

Welke vragenlijst is het beste voor patiënten na een totale heupprothese-operatie?

In Nederland registreren we in de LROI een set vragenlijsten die geadviseerd wordt door de Nederlandse Orthopaedische Vereniging om uitkomsten bij patiënten met een totale heupprothese te meten. Maar deze huidige vragenlijsten hebben wat nadelen. Ze zijn niet nauwkeurig genoeg om de gezondheid van één specifieke patiënt goed te meten en niet alle vragen zijn nuttig voor het meten van heupproblemen.

Een nieuwe manier om te meten hoe het met een patiënt gaat is met PROMIS. Hierbij zijn er twee typen vragenlijsten: PROMIS short forms – vragenlijsten met een vast aantal vragen – en PROMIS *Computer Adaptive Testing* (CAT). Bij PROMIS CAT wordt elke volgende vraag aangepast op het eerdere antwoord van de patiënt. Als een patiënt bijvoorbeeld aangeeft dat wandelen niet lukt, worden vragen over hardlopen niet gesteld. Dit zorgt ervoor dat patiënten minder vragen en vooral relevantere vragen krijgen. Eerdere studies laten zien dat PROMIS CAT en

PROMIS *short forms* op een aantal fronten beter zijn dan de huidige PROMIS vragenlijsten.

In dit onderzoek zijn de huidige vragenlijsten vergeleken met PROMIS CAT en PROMIS short forms. Er is gekeken welke vragenlijsten het beste meten bij patiënten met een heupprothese, door te beoordelen hoe betrouwbaar en nauwkeurig ze zijn, hoeveel vragen er nodig zijn en hoe groot de meetfout is. Hiervoor zijn PROMIS vragenlijsten over lichamelijk functioneren en pijn vergeleken met traditionele vragenlijsten, zoals HOOS, HOOS-PS, WOMAC, OHS en pijschalen. Aan de studie namen patiënten deel die op de wachtlijst stonden voor een totale heupprothese of die maximaal 12 maanden geleden een totale heupprothese kregen. Ze werden behandeld in het St. Antonius Ziekenhuis, Kliniek ViaSana of het OLVG. In totaal vulden 208 patiënten twee keer dezelfde vragenlijst in, met een tussenperiode van twee weken.

Meeteigenschappen van PROMIS CAT, PROMIS short forms en traditionele vragenlijsten

THP patiënten 208	PROMIS CAT Lichamelijk functioneren	PROMIS CAT Belemmeringen door pijn	PROMIS short forms Lichamelijk functioneren	PROMIS short form Belemmeringen door pijn	Traditionele vragenlijsten
Betrouwbaarheid					
Aantal vragen voor een betrouwbare score	4,8	5,2	8-20	8	5-40
Plafond- en vloereffect	Vrijwel geen	Meestal aanwezig	Vrijwel geen	Vrijwel geen	Meestal aanwezig
Construct validiteit				*	
Meetfouten	<p>PROMIS en traditionele vragenlijsten meten op verschillende schalen waardoor meetfouten niet goed vergelijkbaar zijn. Referentiewaarden van de kleinste waarneembare verandering (SDC) en de meetfout (SEM) zijn in het artikel beschikbaar voor gebruik in de praktijk.</p> <p>* overlapt te sterk met vragenlijsten die lichamelijk functioneren meten</p>				

Conclusie

Dit onderzoek laat zien dat PROMIS CAT en short forms op een aantal punten beter werken dan de traditionele vragenlijsten zoals de HOOS, HOOS-PS, WOMAC en OHS voor mensen met een totale heupprothese. De PROMIS-vragenlijsten zijn net zo betrouwbaar, maar hebben minder vragen nodig en vermijden dat patiënten snel aan het hoogste of laagste punt van de schaal uitkomen bij het meten van lichamelijk functioneren en pijn. Dit maakt ze gebruiksvriendelijker, biedt een breder meetbereik en zorgt voor een nauwkeurige meting van de resultaten na een heupprothese. Voordat we kunnen bepalen welke vragenlijst het beste gebruikt kan worden, is het belangrijk om te weten of deze ook veranderingen in de gezondheid van de patiënt goed kunnen meten en wanneer die veranderingen klinisch relevant zijn. Hiervoor is verder onderzoek nodig.

[Assessing the measurement properties of PROMIS Computer Adaptive Tests, short forms and legacy patient reported outcome measures in patients undergoing total hip arthroplasty.](#) C Braaksma, N Wolterbeek, MR Veen, RW Poolman, Y Pronk, AD Klaassen, RWJG Ostelo, CB Terwee. Journal of Patient-Reported Outcomes October 2024.